

ACC. N:R M. 14621: 1-18.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Bernt Svensson, Glimåkra
Härad: Ö Gönge Berättare: " " "
Socken: Glimåkra Berättarens yrke: smickare
Uppteckningsår: 1958 Född år 1894 i Glimåkra

Imuden. s. 1-18.

LuF 109

Skriv endast på denna sida.

I bandsmedjare Detta gäller under tiden
 år 1900 samt under enare tid, vilket
 är kilt nämnes. I bärjan på vilket part
 i hamnen två af kontraktbundna
 medel vilka kallades för bandsmedjare
 därför att deras arbete bestod i huvudsak
 att arbeta åt händerna. Dessa kunde i
 huvudsak på arbetet i medjare, eni
 Boalt och en i Glimåkra. Så som en i Ölaröd
 men den som Böng, som var även jordbrukare
 så att han hade smidet som en bingla.
 Om vi bärja i Glimåkra samhälle så var
 här smiden till gämnar med egen
 smedja och haningshus sammanbyggda
 med hotellet. Ballarna som han i
 dagligt tal benämndes var bärjädal i
 Örkreds för samling och han till Glimåkra
 gamla nr 9. Dögd 1952, 89 år gammal.

109

1

J. Rasmussen hans värdsliga och gammal
gårdsbrukare, berättade för oss att det varit
bränneri men som lade ner omkring
1890. Och omkring lag omkring 1900 han
benämnt i vanliga fall för Gullmen och
var en god äggverktygsman.
Om vi går tillhåll till Rasmussen, så
lag han sig på alla sorters arbeten
som skoning av hästar och lag på arkiter
och äknagvar samt slödar och tylligt
fläckar, spadar, grypar och äggverktyg sågtes
i affärerna. Hans verk som på hans värd
sträckt sig över hela kommunen. Den bräddade
tiden var i regel på vinteren då man började
falla tyllt det var det skoning och bräddning
samt reparationer av slödar och m.
Hans specialitet på äggverktyg var
Rasmussen, och några partier av något slag.

tillverkade ink i stora mängder
En duktig snickare hade 3 år som
lärningstid samt gärna ett par år att
praktisera på hos andra mästare.
Hans tjänsten höll i regel in i lärling
och en geväll, och stora kunskaper i regel
på sin tid och hantverkskunskap.
Arbets tiden var i regel från 7 på morgonen
till 7 på kvällen, men kunde sträcka till
till 16 och 17 timmar, på dygn för samma
slags arbete. Båda stegen kunde variera
ganska mycket från platt till platt.
Lärlingens utbildning var i regel mest
och lagit det första året och detta ganska
snabbt förklarade. Från andra år et blev
det 1 krana om dagen med kart och lagit.
Så samt som 1910 fick en lärling 50 öre om
dagen samt mest och lagit mest och lagit.

island äro till 16 a 17 Timmar för en stäring
Efter arbetet slut kunde de gå arbeta ut
i en jävla här och de var mästergadslut
Var emellan annan kunde det hända att
beställaren gick hjälpa till med arbetet.
I något fall äro det yrket som inte är
ofta. I dessa trakter var emellan endast
en eller annan vanlig.

På 1800-talet antogs emellan ofta som
tandläkare, men på 1800-talet var emellan i Bock
En yamsen skulle säga ut en bindning
på en, hade han bratt i munnen och med
en spittig järnbit brät han ut tanden
utan bedövning. Det är ett olyckligt sam-
tåg att i konshuset bärning och med
helt på allt för höga.

Tilslutningsaktin skilde sig inte från den andra
befolkningen utan det stora skindärklädet

som användes i vardagslag.
Smedens ekonomiska ställning var i regel
ganska bekymmerslös. Då verkarna var slut
skrev han sina räkningar och om sändags
margnarna kunde han få ge flera mil
utar till hanna inköpa något närmare.
Sina händerna var i regel rättiga
der tiden. Sitt gänne var betydligt
och i rum och på utar några bekvämlig
heter. Ett rum till gördack tärning
fanns. Smedgar var i rikligt byggd
till hängskant utar inredning med
enla brädnäggur i arhithänk med
ett par skruvtycken och litet i skla verk
tyg, i harnmarkin partikruad för en
slap i i verkstaden, två lyxor med
clila städ. Släggur hammar och tänger,
alla större arhithänk gards utar, som skoning

fant ett ställe med tak samt väggar på sten
sidor och äppelträd på den fjärran.

Så komma vi fram till 1909 då Glimåkra
fick en nyord till. Dahl hyrde en gammal
näringsgård i samhället Daligamman.
Dahl var en mera barmhärtig

med, och att man var nytt för byggen där
var att ha en lada skedd och hållde
öppna hästen istället så att man kunde
vända på ställen i en häst vid mjölken
och gå ut i samhället. Så bjödt han
och så en fjärrkommun så han
behövde ingen fjärr, men framgick
med fötter men var tung att arbeta
med. Så skaffade han en lätting
1910 för 50 års om lagren samt mat och lag.

12 timmar arbetstid men största delen av
 februari arbetades 15-12 timmar för samma
 betalning och behandlingen i de största
 arbetstiderna mellan 5 och 7 per måggen
 och 7 till 10 per kvällen användes till att
 städa hästkar. Till det tillgick så,
 skarna höjdes färdiga, så kallat sam-
 mariskar, men nu i halbar nivå skarna
 ändras om till vinterkar, så uttades
 först en ställit last framme vid Tår-
 & där det slags ett eller två hål till bradda
 sedan användes ytterligare på skarna
 blyades och lades dit en ^{liten} bit av en
 sågklinga och detta uttades, samman
 och hakar (uttades) så att den kunde
 bärgas ner i iskarpar.
 Ja nog kunde det samlas ganska
 många vid snedjar ibland men

någon samling plattor som det inte
all material skapade med. Till
jälva. Men var det några anseende
kunde gammalt material användas.
Gamla spulringar kunde användas
till att hula whistlador med.
Tid hestag av nya ihuagnar häfts
vid samma tid, av järnet, i alla och
spändes färdiga, men alla vara
delade i två delar så att de finge
mätta samman. Alla små järn varande
och böjdes efter trått som direkt på
trått. Järnet till spulringarna mättes av
med ett snöre som lagts runt spulet
så byggdes järnet av med en balk
mycket och järnet lades på trått med
en därtill iärskitt ansedd järnit under
en "slags kår" med slaggarna och
järnet förmedlades runt sammanhål.

Den bräddaste tidman i sigel på
vintern så när kom
Då fyra av Tändes lader några stora trä-
bitar i pyron som Tändes sed på att
dinga hinna lite nariftr men drag
sakta i stängen till hängen så hällde
något ett tunt lager kol över och
ökade draget i stängen så blästr
det på ilden och så var det snart fyr
på några minuter. Då man skulle
lämna pyron på en stund lades en
stor träkub i pyron och hällde kol
över så kunde den hålla fyr i
Pöntal. Iuckningen tillgick så att
två järnbitar lades med ständerna
i ilden och finge ligga där tills
de varo ritvarma och gnistar började
spruta ur ilden så var de i smält
tillstånd

Tygur så ut ur ~~aldre~~ och lades med de
smältade ändarna på varandra och
så med hammare och slägga slä i hgen-
den, det blev lika starkt som ett helt
järn. Endarna brubade sprittas ut
turmas något för att det skulle bli
lika gånkligt på en stället som på det
övriga. Hårdningarna en äggvirktyg är
svårt att beskriva, då de skedd på olika
sätt dels i oga. Stenbarr och myslar varms
och sprutades samt lades i pyren igen
och varms lagare räddarna droppade
med sprutorna hastigt i vatten och ställdes
i cirka 5% dyggt vatten på en utsläkt
sten för att svalna. Hårdningarna stälts
varierade ganska mycket så det var
skillnad på stälts hårdhet. Tändfärs
stälts var myskare och droppade nu varms

Sandvikens var härdare och packade
 mindre värme vid härdningen
 järn yttre varmdack och yttre
 varmdack igen och stekte i
 ett hål i marken och där hällde man skopa
 vatten i hålet det kallades att jårdhärda
 Järnvarra varmdack yttre
 varmdack igen och stekte i vatten
 till de anbylts. Det kunde även vara
 skillnad på vatten då man härdat
 vägar riktigt litet om arbetet med
 eggarstyggar har jag tyvärr inte
 men en järnbit varmdack brydes
 en ställit lades i och allraovan, vatten
 lades samman och släppte ut till det ännu
 det skulle bli, då låg stället skyddat med
 järn på båda yttre sidor. Men som
 gårdsinviden i Bjarne lade en gång

då har gart ett bursblad och björda
 klagade på att det var inget (bott) ägg
 på buren. ja det gårde kanske
 något för jag hade varit inget
 till hundra den gången.

Lärningens arbete var mest att draga
 sälgan och lägga ut värt utgåll
 då de komrade upp till mig i fäst i höll
 ta-ta ta-ta ta då fäll lärning i in i el
 i en slägg och då i moden vände järnet
 slag har ett slag med kommanden i stället
 då fick lärning i el i stället ta-ta ta-ta
 litet nått för att inte tappa takten.

Då lärning i en stad vid stället
 fick han bara hal gunga och krus
 ja i muller. Det kunde och vi kunde att
 han fick gå ut med någon räkning
 också. Då gamla fullringar svettades

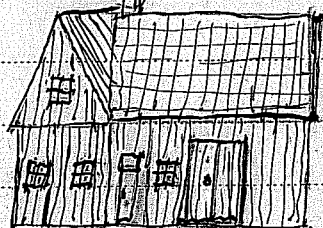
Till gick det så att spikerna som hällde ringen
huggas och med en mejsel och slaga ^{huggas} en
hjulst, varandes och huggas och några en,
turnades ut i ändan och i uttraden,
samma i igen, varandes runt fram och
lades på hjulet med hällhake och spik
spändes den på hjulet, för att sedan
en kyla hela ringen i natten för den
drag åt på hjulet, nya spik slags skit
och hjulet med färdigt.

Ennär Dahl kom till Glimåkra 1909 fingo bränderna
deras drängar och lärningen hålla upp färd
på hästen men nu gjorde Dahl detta smyg
med en kantäng lastade, skar på spik
med en särskild kniv och hällde av trä
huggs haren jämn, med en ragg slätade
den till yttre ligger, skar på ragg till
och spikade med samma, samma i bryder och

Dahl komnade åter till Glimåkra efter en
del år

klippas av ett par mm från. Huvud med
ett nitfjärn och sammantrycks utåt. ^{nummern}
med huvud och med ragnar. statade.
huvud till runt skara. Vid denna tid
köptes såväl skara, ragnar och bröddar färdiga
från fabriken. Då det inte tillverkades
någon specialskara här i byggen användes
inga stämpel. Efter första världskriget omkring
1919 så elektrisk kraft ingårde till användning
både så såla ett nytt skara i trä
angående handmaskinerna. De gamla
lådskåporna fingo ge rika för
släkt med elektrisk kraft. Lådingen
miste en del, även av andra maskiner
bliva skurna med elektrisk såg,
nya bättre maskiner komna till,
så komma utdragsgator och med
dena blev det en ny användning

1925 bildades här i Glimåkra. Glimåkra
mekaniska verkstad med Edla Gunnarsson
som järeståndare (mångårig bergsmästare)
med nya maskiner, och som under tiden
utvecklats. Och på slutet av 1940-talet
härjade för 50-talet kammar gemenskapen
vagnarna i bruk. Så kammar mängder
med bilor och traktorer och skotarna
har minskat betydligt och med detta kam-
mar gått såga att handverksverksamhet
såga är slut. Huru skanning av
skor tillgick här jag tyvärr inte
ge besked om.

Rollantern.

Edla Gunnarsson i m. d. g.

Ralla men chits yännaan hadde varit
med om att äta barkbröd, då man frågade
hvar om vad han tyckte om det & svarade
han, äta gick bra, men skita var
vårre. Ralla men var en idag,
arbetare meniska han får lite
den gamla tiden trage, tidigt upp
om morgnarna och sent i ännu om
kvällarna. En hömblet som inkräpade
1919 då jag arbetade i Otto Anderssons
smickrisfabrik, blev jag särad till
men att hämta några färnhitar, blocken
var 8 pr magnesium och vi skulle gå in
i stämman klockan och några färnhit
men där var stängt, då gick man
u att de inte ligga så pr sig, då
de ligga så länge. Men samtidigt som
han nämde sig om lytta som anrika upp

får där kom när ynskter och
små för den tiden och tack mer, du
blöd an den och du skall se att det
finns inte något sul för hem.
Gunn hundra mer goda humör yttre
sig för sin ängla ^{sätt} och han uttryck u kom
alltid före i gatt san. ant.
och han gatt u. sak och frågade vad
det kallade brukade han. snara u
u vad du får nytt av det eller u
har länge det kallar. Elva när Gunn
Gastor han u vinternagor och vilka
består u näbning, du Gunn. hade stora
vinter för sig svarade mer. u du
kan ju vänta tills det blir varmt
så du kan taga av mantarna.
Gunn avseende prästgårdar åt sin
san och vägen gick i u ~~En~~ lång anlägg

så kom det en stilig kvart över hocken
hast till prästgården, och vid hocken
kvadde man en förhagen mord en seg
hagge, så kom yams Olsson bra i
tagen med två halvar i en påbit,
tag så stigen över hocken där han
sår säkert i skall lade sig ned
och kröp på knä och över hocken och
allt gick bra men så tag yam, fel och
stragade över stängstet in till lären
och fäll an knall, när han där skall
vara sig i seg haggen detta och yams
gick in ståt så att flaskaarna på
inäg och brann. Detta var smeden, går ut
och hjälper Olsson ut de hagen men säger
när du går och afreda min hagge in
gång till får du yam mera för fäff-
terna, spriten nämndes inte.